

Tilslutning, nemlig at man kunde gjøre grunnme meget til, at det økonomiske Tryk udover Landene kunde hæves, ved at gaa tilbage til den dobbelte Møntfod, den saakaldte Bimetallisme. Jeg henstiller paany Spørgsmaalet til rette Bedkommendes Overveelse. Det kunde dog være, at det var lige saa hensigtsmæssigt, om vi her i Landet gave os af med at tage nogen Del i de Raadslagninger og Undersøgelser, der angaa disse Forhold, som at bygge provisoriske Fæstningsværter. Endelig er der et Forhold, som heller ikke, naar man gaar ud fra det Grundsyn, jeg nævnte før, og som jeg tror, at vi Alle, hvilke Synspunkter og Anskuelser vi end ellers kunne have, maa være enige om, nemlig, at det økonomiske Tryk lægger sig tungere og tungere over Samfundet, og ikke alene synker længere og længere ned — det er ikke det, der er det Eiendommelige ved det — men stiger høiere og høiere op i Befolkningen, saa at Tilstanden tilsidst vil blive en saadan, at der kun er ganske saa Rige, og at hele den øvrige Del af Folket har saa at sige ikke Mere end til Sultføde — der er et Forhold, siger jeg, som det ligger nær her at tage under Overveelse, og som ogsaa mange Gange har været oppe til Behandling, nemlig Toldbestatnings-Spørgsmaalet. Det vilde ikke ligge for mig at komme ind paa Enkelthederne her, og jeg skal kun drage frem, hvad der ligger umiddelbart klart for Lægmænd, og saadanne Ting, der gjør, at Ingen kan undgaa at faae sin Opmærksomhed henledet paa dette Spørgsmaal. Jeg skal da med den høitærede Formands Tilladelse læse et Par Linier op af et Blad fra December 1888. Det er nogle Resultater, som Udgifverne af dette Blad, nemlig Vendskyskels Tidende, er kommen til. Man siger saaledes: „Naar De kjøber for 1 Kr., betaler De for Petroleum 38 Øre i Toldstat, for Høis 33, for Sago 28, for Kaffe 21, for Sukker indtil 50 Øre. For simple Glas og Fajancevarer betales indtil 50 Øre i Toldstat, for simple uldne og halvuldne Varer mellem 40 og 50 Øre, for tarvelige Sirtses Varer 40 Øre og for grove Tissegarn 37 Øre. Kjøber De derimod for 1 Krone Silkevarer, slipper De med at betale 6—13 Øre i Toldstat, for fine Cigarer omtrent 9 Øre, for Syltetøj, Konditorsager, fine henkogte Sager, Raviar o. s. v. fra 8 til 13 Øre, for Chokolade 8 Øre, for Østers 8 Øre, og for Fjer til Hattedynt 9 Øre“. Det er Vendskyskels Tidendes Tal, og jeg har ikke kontrollert dem; men jeg antager, at de i det Væsentligste ere rigtige. Derimod har jeg rent leilighedsvis faaet fra en Handelsmand her i Byen nogle Tal, som

jeg ifølge hans Opgivende tør indestaa for. De angaa Manufakturvarer. Han har opgivet mig, at Tolden paa 4 Stykker Bomuldslærred, ublegat Stout, er 35, 39, 39 og 38 pCt. af Varens Værdi. Det, han har kjøbt og betalt Varen med, af 3 Stykker Dowlas 26, 28 og 26 pCt.; 3 Stykker trykket Sirts 50, 52 og 51 pCt.; 4 Stykker kipret Shirting 38, 45, 36 og 42 pCt., 2 Stykker trykket Molstin 63 og 49 pCt. og 1 Stykke ublegat Bomuldsravndug 42 pCt. Disse Tal forekomme mig at være saa talende i sig selv, at man ikke behøver at give dem nogen nærmere Belysning. Det er jo sikkert nok, at de Skatter, som her er Tale om, falde saa uforholdsmæssig, og det er ganske rigtigt, hvad den ærede Taler, der igaar først havde Ordet, sagde, at de vare uretfærdige, men saa er det da rimeligt nok, at man kommer til at tænke paa, om man ikke, i det Mindste for en Del, kunde afstøje den nuværende Bestatning. Dertil kommer, at vi jo Alle vide, at et ikke-ganste lille Beløb, nemlig 3,000,000 Kr. om Aaret, hidrører fra den saakaldte Krigstoldstat, med Hensyn til hvilken det var forudsat, at den skulde falde bort, naar Statskassen ikke længere behøvede dette Pengebeløb; men den er stadig bleven fastholdt, og Uretfærdigheden bliver saa meget større, naar man ser hen til, at der fra den Side, hvortil jeg hører, gjentagne Gange er bleven stillet Fordringer i denne Retning. Den høie Finantsminister har imidlertid ikke villet gaa ind paa Sligt med mindre han fik en Kompensation, navnlig i en Forhøielse af bairersk Ol- og Brændevinsbestatningen. Nu vil jeg for mit Vedkommende sige, at naar endelig galt skal være, vilde jeg tro, at det maaste ogsaa var bedre at hytte enkelte Toldsatser om med en Forhøielse i bairersk Ol- og Brændevinsbestatningen, men jeg ser rigtignok ikke, at det vil føre til Maalet. Hvad vilde Følgen nemlig blive? Hvis man gjorde dette Forsøg, vilde man komme til et af to. Enten maatte man forhøie Toldsatzen paa disse Varer saa betydeligt, at de ikke vilde blive brugte af den almindelige Befolkning, og saa vilde det tilsigtede Beløb jo ikke komme ind, saa at Forsøget ikke vilde gjøre den Nytte, som det efter Finantsministerens Mening skulde gjøre. Eller ogsaa maatte man kun forhøie Tolden lidt paa disse Varer, og saa vilde Følgen kun blive den, at de Bedkommende, der nu en Gang havde Lyst til disse stærke Drikke, drak ligesaa meget, som de drikke nu, og det vilde altsaa kun have en Forøgelse af Almødens udover hele Landet til Følge i en meget stærkt stigende Grad. Det er fra Venskes Side gjentagne Gange